

Blagi protokoli u IVF-u

Prof.dr.sc. Velimir Šimunić

Blagi, «mild» ili «friendly» pristup izvantjelesnoj oplodnji, danas je usmjerenje IVF u mnogim zemljama. U Rotterdamu je 2007. godine utemeljena svjetska udruga stručnjaka, koji su konsenzusom donijeli temeljne principe liječenja i stvorili međunarodnu udrugu ISMAAR (International Society of mild approach to assisted reproduction). Za 10 mjeseci se održava 3. svjetski kongres te organizacije. Razlozi za korištenje blažih protokola proizašli su iz spoznaja da standardni (klasični) IVF u mnogim zemljama nadilazi dopustive granice. Cilj je postizanje brzog uspjeha bez obzira na rizik.

Utvrđeno je:

- korištenje mega doza fertilitetnih lijekova
- stvaranje 15 do 20 oocita po postupku (u SAD neki centri više od 30)
- stvaranje brojnih embrija i gomilanje smrznutih ostavljenih (više od 4 milijuna smrznutih embrija u svijetu)
- prijenos više zametaka (ET) u maternicu (do nedavno u nekim centrima u SAD i više od 4 embrija)
- visoki rizici za pacijentice i djecu
 - visoka stopa hiperstimulacija, posebno onih teških i kritičnih (povišena i smrtnost)
 - visoka stopa višeplođnih trudnoća a time i neurorizične djece
 - § 20-35% u EU
 - § 35-50% u SAD
 - potencijalni rizici visoke doze lijekova
- značajno poskupljenje IVF-a
 - 5.000 - 15.000 € u EU
 - 20.000 - 40.000 \$ u SAD
- psihosocijalni distres pacijenata
- nemogućnost javnog financiranja skupih postupaka
- veliki trošak za liječenje, komplikacije i nedonešene djece

Te su činjenice objavili brojni stručnjaci – Nargud (UK), Fauser (Nizozemska), Pelinck (Belgija), Skandinavski autori, Vlaisavljevič i Tomažević (Slovenija), Kato klinika (Japan). Slične preporuke zadnje se vrijeme pojavljuju i iz SAD (Sieber – vidi portal RODE), kao mini IVF.

ISMAAR je predložila novu terminologiju postupaka IVF (i ublažavanje protokola stimulacije)

- prirodni ciklus - 1 oocita
- modificirani prirodni ciklus - 1-2 oocite
- blagi stimulacijski protokol - 4-6 oocita
- standardni IVF - 8-10 oocita

Te kategorije predložilo je i naše HDHR, a usvojilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH i HZZO.

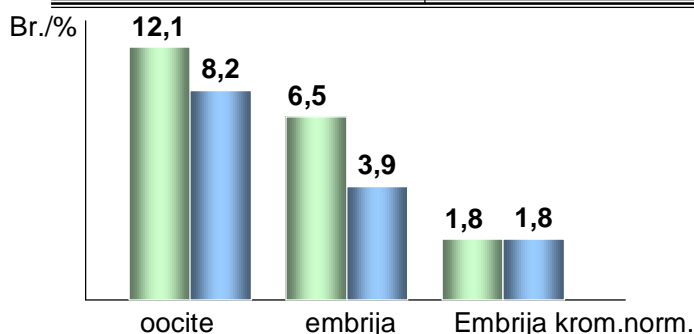
Temeljni princip je da se napretkom tehnologije stvara prihvatljivo uspjeh IVF i s manje kompetentnih oocita. U sve više zemalja usvaja se princip pojedinačnog ET (SET) ili DET, zbog niže stope višeplođnih trudnoća i rizika.

Više je istraživanja dokazalo da je kod brojnih oocita visoki udio aneuploidnih (kromosomski abnormalnih), koje ne mogu stvoriti šansu za trudnoću. Poznato je da samo 5-10% kompetentnih oocita može stvoriti dijete.

Blaži IVF protokoli: redukcija aneuploidije

➔ biopsija embrija → FISH

	Klasični IVF	Blaži protokoli
Oocita	12,1	8,2
Embrija / pacijent	6,5	3,9
E – normalna morfologija	35%	51%
E – kromos. abnormal.	73%	55%
E – kromos. normal. (No)	1,8	1,8

Baart i sur., 2007.

Zato je odabir blažih protokola («mild» ili mini IVF) neizbježna sadašnjost, koja pojedinačno stvara nešto niži uspjeh od klasičnog IVF-a, ali je zbirni uspjeh tijekom jedne godine liječenja isti. Takav pristup značajno umanjuje trošak 5-10 puta, rizike i psihosocijalni poremećaj pacijenata.